

РЕШЕНИЕ

№ 395

гр. София, 20.01.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 58 състав,
в публично заседание на 24.10.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Снежанка Кьосева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **4585** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на юридическото лице „2МХ-Т.“ Е., ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място] срещу Заповед № 122/28.01.2019г., издадена от Председателя на Комисията за защита на потребителите /КЗП/.

С жалбата се оспорва изцяло законосъобразността и правилността на оспорената заповед. Обяснява се, че обектът е на самообслужване и всеки клиент има възможност да разгледа стоката и цените и сам да реши дали да закупи съответната стока. Твърди, че описания в заповедта комплект е продаван в прозрачен плик с пълна видимост на съдържащите се в плика артикули - ученически бележник с подвързия, лична карта на ученика с подвързия и една химикалка - общо 5 артикула на цена от 1,50 лв., поради което средният потребител не е въведен в заблуждение. Потребителят сам решава дали да закупи стоката след като я е разгледал и е узнал цената ѝ. Иска се съдът да отмени процесната заповед. Претендира се присъждане на разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят чрез процесуален представител поддържа жалбата.

Ответникът - Председателят на Комисията за защита на потребителите, чрез процесуален представител, в представеното с административната преписка становище и в съдебно заседание оспорва жалбата. Моли оспорената заповед да бъде оставена в сила, а жалбата срещу нея отхвърлена. Претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура редовно призована не участва в производството.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства във връзка с доводите на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

В Комисия за защита на потребителите на 21.09.2018г. постъпила жалба във връзка с предлагане в "магазин от А до Я" продажба на комплект, на цена от 1,50 лв., състоящ се от ученически бележник и лична карта, подвързии за двата артикула и химикалка. В жалбата е посочено също, че е невъзможно включените в комплекта стоки да се закупят отделно, както и че на пакета не е бил поставен стикер с цена. На потребителя било обяснено, че химикалката в комплекта е подарък от магазина.

Във връзка с жалбата на 16.10.2018г. инспектори на РД-С. при КЗП извършили проверка в търговски обект на „2МХ-Т.“ Е. в [населено място], находящ се на[жк], [жилищен адрес]. Резултатът от проверката е отразен в Констативен протокол № К-[ЕГН].10.2018г.

При извършената проверка било установено, че на входа на обекта е поставена информационна табела с надпис:"Всичко за ученика"!!! , моливи..., чертожни пособия, тетрадки, бележници, подвързии...В обекта е открит описания в жалбата комплект : ученическа книжка с цена, обявена на гърба на корицата - 0,30лв., лична ученическа карта с цена, обявена на гърба ѝ -0,05лв. и химикалка, поставени в прозрачна полиетиленова опаковка. И ученическата книжка и ученическата карта били поставени в отделни прозрачни подвързии.В комплекта бил поставен етикет с надпис:"Дебела подвързия". Управителят на обекта дал информация, че ученическата книжка и ученическата карта не се предлагат за продажба по отделно, извън комплекта.Подвързиите за книжката и картата не се предлагали за продажба в обекта. Химикалката се продавала в обекта и отделно на цена от 0,50 лв., но по думите на управителя в комплекта била подарък от магазина.

На 26.10.2018г. в КЗП е представено становище от търговеца, с което се твърди, че предлаганите в обекта стоки, включително и процесния комплект се предлагат с цени залепени на продукта.

Във връзка с извършената проверка на 15.01.2019г. е съставен Акт серия К и № 0049263 от главен инспектор в РД „С.“ към КЗП, с който е установено извършено нарушение от „2МХ - Т.“ Е. на разпоредби на ЗЗП. Издадено е и наказателно постановление.

На 16.01.2019г. КЗП е разгледала изготвения доклад във връзка с жалбата и извършената проверка на „2МХ - Т.“ Е. и въз основа на събраните доказателства е приела решение, че е налице нелоялна агресивна търговска практика.

На 28.01.2019 г. Председателят на КЗП издал Заповед № 122, с която на основание чл.68л, ал.1 във вр. с чл.68в и чл.68з, пр.2, във вр. с чл.68и, т.1 във вр. с чл.68г, ал.4 от Закона за защита на потребителите и чл.5, ал.1, т.1 и чл.8, ал.1 и ал.2, т.9 от Устройствения правилник на КЗП към министъра на икономиката и на нейната администрация и Решение на КЗП, съгласно т.17 от Протокол № 1/16.01.2019 год., забранил на „2МХ - Т.“ Е., при упражняване на своята дейност да прилага нелоялна агресивна търговска практика, а именно: търговецът да принуждава потребителя да закупи всички продукти в така наречен комплект, без да има възможност да се възползва от свободата на избор, закупувайки само нужния му продукт /включително ученическа книжка / бележник/ или ученическа лична карта или подвързии за тях на съответната цена, в нарушение на чл.68з, пр.2 /принуда/, във вр. с чл.68и, т.1, във вр. с чл.68г, ал.4, във вр. с чл.68в от ЗЗП.

Оспорената заповед е връчена на управителя на „2МХ - Т.“ Е. на 11.02.2019г. Жалбата срещу заповедта е подадена на 20.02.2019 г.

ПРАВНА СТРАНА

Жалбата е процесуално допустима, тъй като е подадена в срок, срещу годен за оспорване административен акт и от надлежна страна, за която е налице правен интерес от търсената защита.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган по смисъла на чл.68л, ал.1 от ЗЗП, а именно - председателя на КЗП, правомощията на който са уредени в чл.5, ал.1, т.1 и чл.8, ал.1 и ал.2, т.9 от Устройствения правилник на КЗП към министъра на икономиката и на нейната администрация.

Спазена е формата. Заповедта е обективизирана в изискуемата писмена форма и съдържа посочване на правни и фактически основания за издаването ѝ.

Съдът не констатира при издаването на заповедта да са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила. Във връзка с постъпилата жалба е извършена проверка в търговския обект, в присъствието на представител на дружеството жалбоподател. Взети са предвид представените документи от търговеца и писменото му становище. Заповедта е издадена след като КЗП е установила, че търговската практика е нелоялна. Жалбоподателят е запознат с образуваното административно производство и е участвал активно в него.

Относно съответствието на оспорения акт с материалноправните разпоредби, съдът прие следното:

С оспорената заповед на жалбоподателя се забранява при упражняване на своята дейност да прилага нелоялна агресивна търговска практика в нарушение на чл.68в, във връзка с чл.68з, пр.2, във вр. с чл.68и, т.1, във вр. с чл.68г, ал.4, във вр. с чл.68в от ЗЗП.

Според дефиницията, съдържаща се в § 13, т. 23 ДРЗЗП, "търговска практика" е всяко действие, бездействие, поведение, търговска инициатива или търговско съобщение, включително реклама и маркетинг, от страна на търговец към потребител, което е пряко свързано с насърчаването, продажбата или доставката на стока или предоставянето на услуга на потребителите. В случая е налице търговска инициатива пряко свързана с продажбата на стоките, включени в комплекта.

Страните не спорят, че жалбоподателят има качеството на търговец по смисъла на § 13, т. 2 от ДР на ЗЗП, тъй като продава и предлага за продажба стоки. Предлагащото и продажбата на стоки несъмнено представлява "търговска практика" по смисъла на § 13, т. 23 от ДР на ЗЗП.

Съгласно чл. 68г, ал.1 от ЗЗП търговска практика от страна на търговец към потребител е нелоялна, ако противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност и ако променя или е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител, когото засяга или към когото е насочена, или на средния член от групата потребители, когато търговската практика е насочена към определена група потребители. От своя страна чл. 68г, ал.4 от същия закон изрично предвижда, че нелоялни са и заблуждаващите и агресивните търговски практики по чл. 68д - 68к от ЗЗП, а чл. 68в от ЗЗП забранява императивно използването на нелоялните търговски практики.

Търговската практика е агресивна, когато от целия ѝ фактически контекст и като се вземат предвид всички нейни характеристики и обстоятелства, и поради използването на принуда /в случая/, следва, че тя променя или е възможно да промени свободата на избор или поведението на средния потребител по отношение на стоката или услугата, което води или може да доведе до вземане на търговско решение, което средният потребител не би взел без използването на тази търговска практика /чл.68з, пр.2 от ЗЗП/. При извършване на преценка дали при използването на дадена търговска практика се използва принуда се вземат предвид периодът от време и мястото на използване на търговската практика, нейният характер и настойчивост /чл.68и, т.1 от ЗЗП/.

Тези норми изискват практиката да има за резултат, или да съществува възможност за резултат вземането на търговско решение, което без тази практика не би било взето.

Средният потребител е този, който е относително осведомен и в разумни граници наблюдателен и съобразителен.

Установи се, че в обект на дружеството жалбоподател на потребителите са се предлагали и продавали ученически книжки и лични ученически карти с цени, обявени на гърба на кориците им, с поставени подвързии само в комплект, но не и поотделно. Следователно потребителят е бил принуден от търговеца да закупи целия комплект, независимо от това, че не са му необходими всички стоки, включени в комплекта, а само една - напр. ученическата книжка и то без подвързия. Освен това закупувайки целия комплект потребителят е принуден от търговеца да заплати по-висока цена от продажната цена на включените в комплекта стоки. Необходимостта от закупуването на една от стоките в комплекта и предлагането ѝ от търговеца само в комплект съществено променя свободата на избор или поведението на средния потребител по отношение на стоката, което води или може да доведе до вземане на търговско решение, което средният потребител не би взел без използването на тази търговска практика.

Процесният комплект е предлаган в магазин за ученически пособия, на входа на който с информационна табела, предназначена за потребителя било посочено, че се предлага "всичко за ученика". В установения по делото вид, комплектът се е предлагал в началото на учебната година - период от време, през който учениците следва да се снабдят с ученически книжки и ученически лични карти, респ. отлагане на покупката е невъзможно. Следователно времето и мястото на използване на търговската практика и нейният характер и настойчивост принуждават потребителя да вземе нежелано търговско решение. Правилна е констатацията на органа, че въздействието върху потребителя е психологическо и краткотрайно, но с много висока интензивност. Неоснователни са аргументите на "2МХ-Т." Е., че след като включените в комплекта стоки може да се разгледат през прозрачния плик и да се види цената потребителят може да реши да закупи или не комплекта, и че това изключва съставът на нелоялна агресивна търговска практика. Същественото в случая е, че стоки предназначени за самостоятелна продажба, с посочена цена се предлагат само в комплект, тоест потребителят е принуден от търговеца да закупи целия комплект, независимо от това, че напр. четири от пет стоки в комплекта не са му необходими. Потребителят е принуден и да заплати по-висока цена от тази която би заплатил ако можеше да закупи само стоката, която му е необходима.

Целта на ЗЗП е да осигури защита на потребителите срещу нелоялни търговски практики преди, по време на и след отправяне на предложение от търговец до

потребител и/или сключване на договор за продажба на стоки или предоставяне на услуги. С оспорената заповед тази цел се осъществява. Предвид изложеното неоснователен е и аргумента, че след като подалия жалбата не е приложил към нея касова бележка, респ. не е осъществил покупка, не е осъществен състав на нарушение. Наложена забрана има преустановителен и превантивен характер. В случая при извършване на проверката е установено, че предлагането на стоките в комплект не е преустановено. С налагането на мярката се цели преустановяване на нелоялната агресивна търговска практика и превенция за в бъдеще.

Предвид изложеното съдът прие, че не са налице основания за отмяна на оспорената заповед. Жалбата е неоснователна.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.3 и ал.4 от АПК и чл.78, ал.8 от ГПК, вр.чл.144 от АПК, чл.37, ал.1 от Закона за правна помощ и чл. 24 от Наредба за заплащането на правната помощ, искането на ответника за присъждане на разноски следва да бъде уважено за сумата в размер на 100,00 лева, представляваща адвокатско възнаграждение за защита, осъществена от юрисконсулт по административно дело.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал.2 от АПК, СЪДЪТ

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „2МХ-Т.“ Е., ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място] срещу Заповед № 122/28.01.2019г., издадена от Председателя на Комисията за защита на потребителите.

ОСЪЖДА "2МХ-Т." Е., ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], представлявано от управителя Х. М. М., с ЕГН [ЕГН], да заплати на Комисията за защита на потребителите сума в размер на 100,00 лева, представляваща адвокатско възнаграждение за защита на ответника, осъществена от юрисконсулт.

Решението може да се обжалва с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: